

निशा स्वप्नदुनियेत असताना फोन वाजला. ती दचकून उठली. फोन अरुणकाकांचा होता. "मी विचार करतोय पुढच्या आठवड्यात माझ्या लाडक्या पुतणीला भेटायला यायचा," हे ऐकून अतिशय आनंदाने तिने होकार दिला. तिच्या ह्या आवडत्या काकांच्या सहवासात तिला नेहमी लहान मुली सारखं वाटायचं. त्यांची स्वतःची दोन मुलं होती; नातवंडे पण होती. पण त्यांचा निशावर जीव होता. लहानपणी तिला गोष्टी सांगणारे, तिच्या आवडी लक्षात ठेवणारे, खेळता खेळता नकळत तिच्या ज्ञानात भर घालणारे हे काका. निशाच्या वडिलांना जे कधीच जमले नव्हते - मुलांच्या जवळ येणे - हे तिच्या काकांनी अगदी सहजपणे करून दाखवले होते. म्हणून निशा आता दिवस मोजू लागली . Christmas च्या आधी काका आणि अनुज दोघेही येणार; हे रिकामं घर पुन्हा भरणार. तिने ऑफिस मधून सुट्टी घेतली होतीच. पुढचे तीन दिवस तिचे तयारीत कसे गेले हे काही कळलेच नाही.

काका घरी आल्यावर जेवण झाले, व नंतर भरपूर गप्पा रंगल्या. काकांना सगळी माहिती हवी होती. श्रीच्या फिरत्या, तिची नोकरी, अनुजचे कॉलेज. प्रिन्स्टनची ख्याती जगभर पसरली होतीच.

"शेवटी बाहेर पाठवलेस त्याला," काका म्हणाले .

"स्वावलंबन शिकावे म्हणून, काका. आणि त्याला तेच कॉलेज हवे होते ना," निशा म्हणाली .

"तेही बरोबर आहे " काकांनी होकार दिला.

संध्याकाळी अनुज घरी आला, काकांना नमस्कार केला. वर bags ठेऊन येतो म्हणाला, व जो पसार झाला तो जेवणाच्या वेळे पर्यंत खाली काही आला नाही. जेव्हा जेवायला हाक मारली तेव्हा "I'll eat later. Leave my food on the counter," असे उत्तर ऐकायला मिळाले. काका व निशाचं जेवण झाल्यावर तासाभराने खाली आला. आपली ताटली भरून TV समोर बसला. काकांच्या प्रश्नांना थोडक्यात सेल फोन ची बटने दाबत दाबत उत्तरे दिली .

पुढचे दोन दिवस असेच गेले. काका व निशाच्या गप्पा छान रंगल्या, पण अनुजशी गप्पा मारणे फार कठीण काम होते हे काकांच्या लक्षात आले. कुठलाही विषय काढला की एक-दोन शब्दांची होकार -नकारात्मक उत्तरे मिळायची, आणि ती ही नजरेला नजर न मिळवता. सेल फोन किंवा laptop वर काही तरी type करता करता. अगदी नाइलाजाने उत्तरं देत होता जणू.

निशाने सांगितलेली कामं पण "आता वेळ नाही, मग करतो," अशा उत्तराने पुढे ढकलत होता; किंवा मग नाराजीने उठून मदत करत होता. त्यांच्याशी तर नाहीच, पण निशाशी पण गप्पा मारत नव्हता तो. तिने प्रयत्न केला तरी.

काकांच्या मनात विचार आला: मुलांनी एकटे कसे राहावे शिकावे जरूर, पण लोकांमध्ये राहण्याची सवय न घालवता. स्वावलंबन शिकताना चुकूनही स्वतःपुरतं जगणं शिकू नये त्यांनी. जगात आपल्या शिवाय इतर लोक

असतात हे विसरू नये कधीच. आणि कधी कधी संवाद आपल्यापेक्षा लहान - मोठ्यांशी पण करावा लागतो, हेही विसरू नये.

निशावर जीव असल्यामुळे त्यांना हे वागणे बघून दुःख झाले. श्री आणि निशाचे तरी संवाद होत असतील का? की एकत्र आले तरी एकामेकांशी संबंध नसलेल्या तीन जीवांसारखे हे तिघे वावरतात? काका विचारात पडले.